

1

# Records del P. Josep Antoni de Donostia

Fa molt temps que dec als lectors de "Jovenivola" uns paraules d'homenatge a l'estimat i admirat Rev. P. Donostia <sup>(a.c. 2)</sup>, la mort del qual, tan sentida per nosaltres i per tot el nostre món musical, ocorregué el dia 30 del passat Agost, a la seva residència de Becaroz (Navarra).

La coincidència amb aquest tan humil com eminent ~~capitoll~~ pare caputxí, em vingué a través de les seves composicions musicals religioses i profanes que ell enviava al meu pare, el qual ben parlava des de la nostra desapareguda i tan engrasada "Revista Musical Catalana". Jo que era llavors molt jove em sentia ja atret per aquella música que portava en si tots les qualitats que després havien de fruitar en plena ~~edat~~ maduresa. Els seus esquisms "Preludis Vascos" per a

pians, eren saborejats per mi i, dit sigui de 2  
pas, un dic maltractats en l'instrument per al  
qual havien estat escrits. Y algun d'ells... l'ha-  
via arribat a tocar de memòria... precisament  
jo que mai he posset aquesta qualitat que, en  
realitat res afegeix a una bona execució mu-  
sical... com no sigui enlluernar als eters  
babaus i snobs que sempre han existit i existiràn.  
Una de les obres que el P. Donostia emia al meu  
pare, per la reducció per a vers i piano de la  
meravellosa "berceuse" mística "Chant  
du bien aimé sur la croix", fragment que for-  
mava part d'una de les seves obres més impor-  
tants i amb recitatiu, cor, i orquestra: "La vie  
profonde de S. François d'Assise" que fou dana-  
da a conèixer amb gran èxit a París, dirigit  
per l'excel·lent <sup>angès</sup> dirigent Bifot.

¿Din'm'havia de dir, que jo dirigiria 3  
aquell mateix fragment, molts anys després  
en un dels concerts coral-sinfònics de l'Orquestra  
Català?

Després de la meua coincidència personal amb  
el P. Donostia (que tingué efecte <sup>pagada</sup> ~~després~~ de la  
nostra guerra civil, quan el nostre dilectíssim  
amic exercia a Barcelona el càrrec de col·la-  
borador de l'"Instituto Español de Musicolo-  
gia" junt amb el nostre mestre <sup>o coneguda ja</sup> Francesc Toldrà)  
ell em portà un dia, ~~després de~~ la mort del nostre  
excm Director, la partitura completa d'aquella  
obra seva cabdal sobre Sant Francesc, que em  
confirmà en gran superlatiu el seu valor i  
que el seu autor em feu l'honor de proposar  
~~que~~ que jo ~~la~~ dirigís a Barcelona (i) però aquesta  
ocasió, que tot hauriem desitjat tant, no es

presenta, no podent donar més que el  
fragment citat.

Les meves relacions personals amb el P. Bonstia  
es feren més i més freqüents. El seu tracte esquit  
i franc a la vegada, la seva estensa cultura i la  
seva humilitat em captivaven. Ell assistia a molts  
dels concerts que es donaven en el nostre Palau,  
i era, per a tots els qui el voltàvem, un veritable  
plaer fruit de la seva conversa. Estimava tots  
els conquestes de la tècnica musical moderna,  
però com que ell era un veritable artista, és  
seus mans privilegiades s'en servien sempre  
per tal de fer obra essencialment musical.

<sup>6 de Març de</sup>  
Quin l'any 1948, s'organitzà al "Casal del  
Netje un concert format exclusivament  
d'obres seves i un reduït grup de cantants

de l'Orpo' Català hi presqu' part gustosíssima  
ment, interpretant una sèrie de cançons po-  
pulars varques meravellosament harmoni-  
zades pel mestre. El P. Donostia havia am-  
fitit a més d'un dels assaigs, i era un veritable  
goig per a tots nosaltres, escoltar els seus comen-  
taris i advertències per a l'execució de la  
seva música. Un esperit metículós com el  
d'ell, sempre somniava un més enllaç en la  
junera de la interpretació de la seva música.  
Però tots aquests advertiments eren fets amb una  
senzillesa encantadora i sense ombra de  
la més mínima pedanteria. En finalitzar el  
assaig, el nostre bon amic tenia una satis-  
facció que li traspuava pel seu rostre...  
El dia del concert, l'escoltà íntegrament des de  
darrera l'hemicicle, i no volgué pas sortir  
a rebre les manifestacions d'afecte del públic

escolli d'assim que assistia al mateix. Ell  
era per damunt de tot un pumil franciscà de  
soca. arrel i tota la seva manera de procedir  
m'estava informada.

Una vegada en escriure-li jo que una  
seua determinada obra (heç que el "Chant  
du bien aimé sur la Croix") potser no ha-  
via estat prou compresa per la generalitat  
del públic <sup>en contestava</sup> ~~no estava~~: "Ara el públic no  
m'interessa. Amb tal que les meves composicions  
interessin a vostè i al vertaders entesos en  
música, que (deia ell) són molt pocs, ja em  
dono per ben pagat, encara que, natural-  
ment, la bona acollida del públic sempre  
afalaga".

La música del mestre, és música interior  
que no vol pas soroll, que penetra massivament

a l'harmonia dels veritables artistes i gustadors  
del nostre art. És música honesta, sense  
"foncs" de mal gust, i sobre tot sincera  
personal, d'una simplicitat que fascina.  
→ L'Orfeó Català ja n'ha donat veïes nostres  
però confessem que encara no ha pagat al  
seu autor el tribut que s mereix. Úl-  
timament s'havia nomenat, com tots saben, presi-  
dent del Concurs Musical per tal de feste-  
jar el Cinquantesari de l'inauguració del  
Palau de la Música Catalana. Però el millor  
homenatge que li podem fer després de la  
seua mort, és anar donant a conèixer la  
seua producció coral. --- i després fer  
que algun dia poguem donar el seu llibre.  
cant "Poema de Parrió" ~~que~~ no interper

-Tut encara i'pre ell fan desitjava dir 8  
a l'Orfeo Català

En deixar, el P. Doméstica, Barcelona, fa pocs  
anys, per a tornar a recloure's a la seva tran-  
quila residència de Becarrog, treballant  
allí, per la glòria de Deu i del nostre art,  
més sosegadament, la nostra correspon-  
dència ~~essent~~ fou continuada. Varies com-  
posicions d'orats, originals del nostre artista i recent-  
ment editades, em foren enviades, essent rebu-  
des àvidament per mi, i vivint-me per a  
passar uns moments de pura delícia artística.

L'última vegada que vau estar en contacte  
amb ~~el meu~~ aquest amic vau fer a casa el bon  
amic Mestre i volumista, Joan Blumà, aprofitant  
la durera estada accidental del bon caputal

a Barcelona. Encara em dedicà i em  
per sentir (després d'una audició anterior amb  
Maria Carbonell de les veus "~~infantils~~" i per unan-  
censibles "infantils" per a picar a quatre mans)  
tota la seva emoció "Missa de difunts" escrita  
en homenatge als seus avant-passats! Més  
més a prop del Cel que de la terra.

Que Déu pagui al P. Donostia tot el bé que  
m'ha fet, tot el bé que ha fet a les ànimes  
dels seus amics, ardega des d'aquella bellesa  
veritable que és, per la gràcia de Déu, derivat-  
ció directa de la Bellesa eterna!

"In Paradisum deducant te angeli!"

Amis de l'ultra

4 febrer 1856.